

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naslovnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Poročilo

o glavni skupščini južno-štajerskega
hmeljarskega društva dne 25. 3. t. l.
(Dalje in konec).

Spodnje avstrijsko obrtno društvo na Dunaju je nameravalo v tekočem letu na Dunaju prirediti jubilejno razstavo, ktere bi se bilo vdeležilo tudi hmeljarsko društvo; razstava pa se ne boče vršila in sicer iz nam neznanih vzrokov.

Razsodišče o prepirih med trgovci in hmeljarji v minulem letu ni bilo poklicano. Hvalo Bogu!

Kakor vsako leto, dobivalo je hmeljarsko društvo tudi minulo leto brzojavna tržna poročila iz Žatca in Norimberga; bilo je tudi v minulem letu od nemškega hmeljarskega društva v Norimbergu.

Grob ustanovitelja našega hmeljarstva — g. Josip Bilger-ja se je tudi lansko leto o Vseh Svetih okrasil in razsvetlil.

Kot novosti v hmeljarstvu je tukaj hmeljsko rešeto in motovzi iz koso-vega ličja.

Zamolčati ne smem, da je vse naše težnje in prošnje pri raznih ministerstvih na Dunaju najboljše in najkrepkejšo podpiral naš državni poslanec, g. Franc Roblek, za kar mu bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala.

To je moje kratko poročilo o delovanju hmeljarskega društva v minulem letu.

3. Društveni blagajnik je poročal, da je imelo društvo v minulem letu 2186 K dohodkov in 2196 K 53 v stroškov, torej primanjkljaja 10 K 53 v.

Za pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. Anton Cvenkel iz Št. Petra in Emerik Kuketz iz Žalca. (Račun je bil dne 26. m. m. odobren.)

4. O izvršilnih odredbah k novi provenjenčni postavi za hmelj je poročal državni poslanec g. Franc Roblek prav jedernato in temeljito ter povdarjal veliki uspeh, kterege je v tej zadevi doseglo hmeljarsko društvo z njegovim posredovanjem. Omenil je tudi, da so k uspehu pripomogli tudi Poljaki, ktere smo še le v zadnjem trenutku pridobili za naše težnje in so se nam pridružili.

Najvažnejše določbe teh izvršilnih odredb so za nas naslednje:

a) Da se sme razpečavati mešanica raznih hmeljev pod krajevnim označenjem vseh v mešanici se nahajajočih vrsti, ne da bi bilo treba napovedovati kvantitativno razmerje teh vrsti.

Ta določba je velikega pomena radi tega, ker omogočuje prodajati naš hmelj še nadalje tistim odjemalcem, kteri so ga prejemale doslej pod imenom Žateckega ali češkega, vsaj pod imenom mešanice z istim, če se mu pridene le nekoliko pristnega žateckega.

b) Druga ne manj važna, a žalibog v smislu postave časno omejena je ona

določba, ktera dovoljuje za dobo petih let, da se sme naš hmelj še nadalje prodajati v inozemstvo pod imenom „Bohemian hops“, pod katerim imenom si je dosedaj našel pot in postal priljubljen v Angliji, njenih kolonijah in v Ameriki.

c) Dalje te naredbe omogočujejo zopetno porabo že rabljenih vreč, kar so hoteli češki hmeljarji zabraniti; — dalje določujejo odredbe tudi hmeljska okolišča.

5. O ustanovitvi in o pomenu hmeljske zaznamovalnice (Signierhalle) je poročal župan g. Josip Širca, kteri je tudi sestavil dotična pravila. Predno pa se je zamoglo pričeti razpravljanje o teh, je bilo potrebno, da se hmeljarsko društvo v principu odloči za ustanovitev zaznamovalnice v Žalcu ali ne. Po vsestranskem razmotrivanju, kterege so se vdeležili gg. baron Wittenbach, Roblek, Širca, dr. Bergmann, prof. Jošt, Fl. Rak in Petriček, se je enoglasno sklenilo, da se naj v Žalcu kot središču našega hmeljarstva ustanovi zaznamovalnica. V razsojevanje po županu g. Širci izdelanih pravil se je določil društveni odbor in še sledeči gospodje: pl. Bien Braslovče, A. Cvenkel Št. Peter, vitez Haupt-Straußenegg, Cukala Gomilsko, Emerik Kuketz Žalec, F. Oset Vransko, Fl. Rak Braslovče, Jul. Žigan Polzela.

Po nasvetu g. viteza Haupt-a so se izvolili v društveno vodstvo vsi dosedajni odborniki in sicer: predsednikom g. dr. Bergmann, namestnikom državni poslanec g. Franc Roblek, tajnikom in blagajnikom nadučitelj g. A. Petriček, odbornikom g. K. Janič, župan g. J. Širca in g. J. Vabič.

7. G. Gustav baron Wittenbach je svetoval, naj bi se vse občine povabile da pristopijo k hmeljarskemu društvu kot udje; nasvet je bil sprejet.

Z ozirom na krivično ocenjevanje društvenega delovanja v nasprotnih listih predlaga g. prof. Jošt iz Celja, da se društvenemu vodstvu izreče zahvala in zaupanje za dosedanje delovanje; tudi ta predlog bil je sprejet.

Znano je, da so lastniki zemljišč ob okrajnih cestah dosedaj nemoteno imeli pravico, isto do ceste obdelovati in živino zganjati na cesti. V novejšem času pa je vladni komisar, kteri vodi poslovanje okrajnega zastopa celjskega ukazal, da se smejo zemljišča ob okrajnih cestah obdelovati le do 4 m odaljenosti od ceste, tako, da se zganjanje in obračanje ne boče vršilo več na cesti — nego še na njivi. Ker bi le-ta odredba prizadela obilo škode zlasti hmeljarjem, je sklenila glavna skupščina po nasvetu g. Mihe Jošta iz Gotovelj, c. kr. okrajno glavarstvo v Celju naprositi, da bi navedena odredba imela veljavo le pri novih nasadih, pri starih naj bi se pa še dovolila izjema, dokler se zemljišče ne opusti kot zemljišče. Sprejeto.

G. Franc Pikl ml., poslovodja naše „Hmeljarne“ izjavlja, da ljudje od leta do leta slabše obirajo hmelj in da imajo hmeljski trgovci vsled tega obilo stroškov, ker ga morajo pred pripraviranjem še prebrati in sortirati ter prositi hmeljarsko društvo, naj vse stori, da se bodo hmeljarji poučili v tem oziru.

Ker se prodajanje naših hmeljskih sadežev v druge dežele prepovedati ne da, sklenilo se je na predlog g. Hodnika svetovati vsem hmeljarjem, naj znaprej v svojem interesu ne razpošiljajo več sadežev v druge dežele.

Končno je društveni tajnik odgovoril na neko vprašanje v zadevi škode, povzročene po hmeljskem kebru.

Ker se ni več nikdo oglasil k besedi, zaključil je g. predsednik glavno skupščino ob pol 7 uri zvečer.

Politični pregled.

Domače dežele.

Nemci in njih listi sistematično in dosledno hujskajo nemško ljudstvo, državne uradnike in oblastva proti Slovincem na Štajerskem in Koroškem. „Tages-post“ postaja v tem obziru od dne do dne bolj strupena in nestrpna. Izrečitev dr. Koroščeve rasolucije o samostojnem nadsodišču v Ljubljani vladi „v proučenje“, ta list prav nič ne vznemirja, pač pa meni, da so nemštvu nevarne one tihe koncesije, ki jih vlada Slovincem daje tako pod roko. Ščuje proti slovenskim odvjetnikom, kateri uživajo baje posebno protekcijo pri sodiščih, na konec pa pozivlje indirektno koroške sodne uradnike, ki so nemško nacionalnega prepričanja, naj brez obzira na svoje osebne koristi oni varujejo pravico Nemcev v deželi in naj ne dajo, da bi se nemško posestno stanje v čem koli omejilo. — „Tages-posti“ torej še ni dovolj, da se je deželno sodišče v Celovcu uprlo proti veljavnim zakonom in odklonilo sprejemati slov. strank slovenske izpovedi na zapisnik. Kaj hoče ta list še več? Ali naj se morda Slovence kar odganja iz sodišč, Slovence izključa iz sodne službe in te službe zavaruje edino le Nemcem? To bi bilo Nemcem po volji, ali mi zahtevamo pravico — in to nam ne boče mogel kratiti ne minister dr. Klein, ne predsednik Pitreich ne drugi manjši mogotci, ako bomo le v svoji zahtevi odločni.

V ponedeljek se je razpravljalo v polni zbornici o rekrutih. Vladni predlog bo sprejet z veliko večino, vender se v ponedeljek ni še dal na glasovanje, ker je bilo v zbornici premalo poslancev prisotnih. Predsednik zbornice dr. Weisskirchner je izrazil svoje obžalovanje nad tem, da je kršč. so-

cialni poslanec Bielhlawek na tako grd in nedostojen način razžalil slavnega ruskega misleca in pisatelja Leva Tolstega. (Ta po svoji neotesanosti daleč znani analfabet in kršč. soc. poslanec Bielhlawek je izustil v legitimačijskem odseku te le kritate besede: „Tolstoj je stari tepec“. Da kak Bielhlawek ne more Tolstega žaliti, je jasno, pa Bielhlawek je žalibog član avstrijskega parlamenta in je s t, svojo surovostjo našo zbornico pred vsem olikanim svetom osramotil, zato so poslanci zahtevali, naj da predsednik zaščeno, kar je tudi storil.)

Na shodu opozicijskih čeških strank v Pragi dne 5. t. m. je bila sprejeta enoglasno resolucija, v kateri se obsoja politika vladnega Narodnega kluba ter se poziva vse češke državne poslance naj takoj odložijo svoje mandate, ako vlada v polnem obsegu ne ustreže opravičenim zahtevam češkega naroda.

Vnanje države.

Srbija. V skupščini so mladodikalei začeli obstrukcijo proti novi trgovinski pogodbi sklenjeni z Avstro-Ogrsko. Opozicija trdi, da je ta pogodba Srbiji na škodo in da ne sme biti sprejeta, zahteva, naj vlada skupščino razpusti in razpiše nove volitve. Ministerski predsednik Pašić zavrača to čisto protiparlamentarno stališče opozicije ter pričakuje, da boče ustavna ideja zmagala.

Dopisi.

Čebelarstvo. (Iz celjske okolice.) Spomladni čas je napočil. Oživljati se začne narava. Po gozdih in grmovju prikazujejo se prve cvetke in nas vabijo k novemu življenju. Posebno vabljive so iste za našo ljubo čebelico, katera vsaki solnčni žarek porabi, da izfrči iz svoje zimske ječe in marljivo nabira, kar ji nudi narava

Menda ni čebelarja, kterege prva misel zjutraj ne bi bila: kako je vreme?, ali bo pač ugodno za izlet njegovih muh. In če toplo solnce posije, pase oči na tistem veselem prizoru pred panji in poslušata tisto veselo brenčečo godbo, katera vsakemu čebelarju tako ljubko na ušesa bije in ktere je pogrešal dolge zimske mesece.

Skrb pa nam naj ne bo samo lastna čebela, ampak napočil je čas, da začnemo misliti na razvoj čebelarstva med ljudstvom, da začnemo misliti na to, kako se boče upeljalo moderno čebelarstvo sploh, katero bi neslo čebelarjem večje dobičke, katero bi nam omogočilo zaklade, ki nam jih nudi narava, bolj uspešno izkoriščati in katero bi enkrat za vselej storilo konec tistemu brezsrčnemu in človeka nevrednemu klanju čebel, katero se še

dosedaj žalibog pri tolikih čebelarjih vrši. Da se v tem oziru stori korak naprej, naročila je čebelarska podružnica za Celje in okolico zopet več modernih panjev, katere hoče razdeliti med ude. Opozarjajo se torej vsi udje, kateri še nimajo modernih panjev, kateri pa vendar hočejo iste vpeljati, naj se obrnejo osebno ali pismeno na podružnico oziroma na nje predsednika. Ubožnejši udje dobijo po en panj zastoj, premožnejši pa, pri katerih denarno vprašanje ni tako važno, dobijo panj ali po lastni ali po znižani ceni. Podružnica bo pa prirejala po leti k udom, kateri na modern način čebelarijo, poučne izlete. Važni pripomoček za moderno čebelarstvo je tudi branje poučnih spisov.

„Slovenski Čebelar“, katerega dobiva mesečno vsak ud, nudi vam marsikaj poučnega in bode ga torej vsaki čebelar skrbno prebiral. Podružnica razpolaga tudi z dvema izvodom Janševih knjig, od katerih se eden izvod izposojuje v celjskem in drugi v laškem okraju. Tudi družba sv. Mohora nam je podelila knjigo umnega čebelarstva, katero bi naj vsak pazno prebral. Kar se tiče čebelarskega orodnja, razpolaga podružnica s stiskalnico za vosek in s stiskalnico za narejanje umetnega satovja, katere si lahko udje izposodijo.

Naročila je tudi dve točili za med in sicer eno za celjski in drugo za laški okraj — katere bodo udom na razpolaganje.

Na krov torej čebelarji! Pokažimo, da imamo tudi mi smisel za gospodarski napredek.

Poprimimo se stroke, katera nam ne nudi samo marsikatero veselo urico, ampak donaša marsikomu tudi lep dobiček. Posnemajmo v tem oziru narode tujih držav, pri katerih je čebelarstvo na višku razvoja in katerim daje ta gospodarska stroka lepe dohodka.

Čebelarji pozdrav! I. K.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Dobra reč počasi zori.** Naš slavni mestni stavbinski urad je štiri dolga leta študiral, ugibal, premišljal, preiskoval in pretresal vprašanje: kaj je za mestno občino Celje v estetskem, gospodarskem in zdravstvenem oziru boljše, podrtija in vaškemu gnojišču podobno smetišče na vogalu dveh najbolj živahnih mestnih ulic, Ringa in Graške ceste in to še celo Eisenhofu, rezidenci bivšega župana nasproti, ali pa lepa, moderna hiša, ki bi tvorila Eisenhofu primeren vis à vis in bi Ring v vsakem oziru harmonično in dostojno zaključala. Človek bi dejal, da bi to vprašanje vsak otrok brez obotavljanja in dolgega premišljevanja pravilno rešil, rekoč: zidajte. No, gospodje v stavbinskem uradu so temeljitejši. Predno so rešili ta težki problem, so bržkone proučili vso literaturo o estetiki in higijeni mest, ogledali si regulacije v Norimberku, Bruselju, Parizu, Napolju, Moskvi in na novo sezidani St. Francisco v Severni Ameriki, zaslišali so vse znamenite avstrijske in inozemske arhitekta in po teh temeljitih pripravnih študijah so po 4 letih rešili prošnjo Posojilnice v Celju ter ji dali dovoljenje, da sme zidati. Težek je bil ta porod, vendar je srečno prestan. Načrtujemo, da se bo delo kmalo začelo in da slavno smetišče zgine s celjskega Ringa! Mestnemu stavbinskemu uradu pa naj bi se vzdala v proslavo opisanega trudapolnega uradnega čina!

— **K nesreči na Savinji** v pondeljek opoldan, poroča se nam po-

drobneje: Splav, na katerem sta bila dva splavarja, je zadel ob kobilo mostu pod „grenadirjem“. Prvi splavar je dosegel srečno kobilo ter splezal na most, ne brigajoč se za tovariša, Ant. Skoka, katerega je splav tako nesrečno pritisknil za nogo h kobili, da si ni mogel revež nič pomagati in je obupno klical na pomoč. Bilo je v bližini več splavarjev, toda nihče si ni upal nesrečneža rešiti. Na lice mesta prideta gg. Karol Vidic, železniški uslužbenec in Josip Morn, čevljarski pomočnik. Imenovana se opogumita ter splezata po kobili do splava, da bi reveža rešila gotove smrti. Ko sta potem debila dva močna droga in vrv, s katero sta Skoka privezala, posrečilo se je njima z velikim naporom in lastno smrtno nevarnostjo splav toliko odriniti, da sta Skoka oprostila in ga s pomočjo drugih srečno spravila na most. Skoka, kateri je na nogi hudo poškodovan, so prenesli v celjsko bolnišnico. Gg. Vidicu in Mornu, katera sta že vdrugeč rešila potapljajoče, pa vsa čast na nevarnem samaritanskem delu!

Splavar, ki je utonil v pondeljek, se imenuje Avg. Kompart in je doma v Sp. Krašah, občina Kokarje. Zapuščava dvoje s 6 nepreskrbljenimi otroci. Tovariš Bolco iz Podgorja se je rešil s splava. — Skokov tovariš je neki Verčnik. Slab utis je napravilo na ljudi, ker ni hotel iti pomagat tovarišu.

— **Z Brega pri Celju.** Sinoči dne 7. t. m. je priredila gospa Pustivšekova z Brega prestidigitačno predstavo, spojeno s spiritističnim proizvajanjem v gostilniških prostorih g. Ivana Radeja, katera se ji je prav dobro posrečila. Omeniti se mora, da so taki večeri prav zabavni, samo, da bi se nam nudili še večkrat. — Občinstvo je dalo gospej nekaj denarnih prispevkov, kar pa je gospa dala do vinarja za tri namene, in sicer nekaj za breške ubožce, nekaj za ustanovni fond snujočega se bralnega društva in pa 3 K 56 v za družbo sv. Cirila in Metoda, za kar se tem potom prav pristočno zahvaljujemo.

— **Ljutomerski okrajni glavar v državnem zboru.** Včeraj so vložili poslanci dr. Korošec in tovariši v državnem zboru interpelacijo radi uradnega poslovanja ljutomerskega okrajnega glavarja Rainer pl. Harbacha.

— **Trije bataljoni Bošnjakov** (bos. herc. pešpolk št. 4) so se peljali včeraj popoldan mimo Celja s posebnim vlakom iz Danaja v Trst, kjer bodo odslej v garniziji.

— **Slaba državna cesta.** Pod tem naslovom je prinesla „Domovina“ pred kratkim pritožbo, da Janičev smrekov plot na državno cesto senco dela in povzroča, da se cesta tam ne posuši ter je posebno v jeseni in spomladi vedno blatna. Ker pa je ravno pred kratkem vladni komisar dr. Breschar okrajnega zastopa ukaz razglasiti dal, da se mora vsak mejaš okrajne ceste štiri metre umakniti, je postala stvar z Janičevim plotom zanimivejša. Državna cesta je namreč glavna žila, okrajne pa le postranske manj važne žile. Torej dokler sme Janič visok smrekov plot za državno cesto imeti, tudi nas mejaše okrajnih cest nihče ne more siliti odmakniti se. Naj poprej Janič štiri metre od državne ceste s svojim smrekovim plotom proč, potem šele mi drugi ob okrajnih cestah.

— **Člankov o celjskem ljudskošolskem vprašanju** v našem listu ni pisal in ni z njimi v zvezi noben učitelj. Toliko v pojasnilo, ker pišejo klerikalni listi o nekem „narodovsko-učiteljskem“ dopisniku.

— **Graško vseučilišče** je šlo pretečeni zimski tečaj 2063 slušateljev (l. 1906/7 2074) in sicer je bilo med temi 952 juristov, 365 medicincev in 658 filozofov.

— **Jubilejski koncert.** Kakor smo že javili, se vrši na velikonočni pondeljek letos v celjskem „Narodnem domu“ velik koncert slovensko štajerskega učiteljstva v proslavo 60letnice cesarjevega vladanja. Kolikor smo izvedeli, je določen sledeči vspeh: 1. Cesarska pesem. 2. V mlinu, poje moški zbor. 3. Chopin: Nokturno v desduru. Svira gospica Schreinerjeva. 1. Jos. Prochazka: Tak si lepa... Besede Simon Jenkove. Sopran-solo s spremljevanjem glasovirja. Poje gospica Drobničeva. 5. Antonin Rubinstein: Koncert za gosli s spremljevanjem glasovirja: a) Andante, b) Moderato assai. Svira g. Fr. Serajnik, spremlja gospica Schreinerjeva. 6. E. Adamič: Po slovesu. Poje ženski zbor. 7. Loewe: Evgen, vitez plemeniti. Balada. Poje g. Schneider. 8. J. Paukner: Kukavica. Besede prevel iz češčine L. Černeje. Mešani zbor. Po koncertu je prosta zabava in ples. Vstopnice se dobe v Celju v trafiki gospe Miklavc v „Narodnem domu“. Tam se bodo prihodnji teden dobili tudi sedežne karte. Vstopnice so po kroni.

— **Dični orjak Roškar in njegov verni drug Ušček na „delu za kmeta“.** Če bi se smelo po veliki reklami soditi, katero dela „Slov. Gosp.“ za svoje zvezane poslance in pa po lastni hvali istih, moral bi človek zares misliti, da so to nad vse vzorni zastopniki ljudstva, da isti porabijo skrbno vsako priliko potegniti se za svoje kmečke volilce.

Zgolj v besedah so zares veliki možje. Oglejmo pa si tudi njih dejanja.

Znano je njihovo, za kmečke koristi izdajalsko stališče napram nagodbi z Ogrsko, znano njihovo postopanje v zadevi uradniških imenovanj. Danes priobčimo kot novi listič za lavorjev venec teh junakov naslednjo dogodnico.

Dne 31. marca t. l. obravnaval je vinarski odsek državnega zbora za naše, po trtni uši hudo prizadete vinogradnike silno važno zadevo o podaljšanju roka za vrnitev brezobrestnih državnih posojil in o drugih potrebah v varstvo našega vinogradništva. In glejte! Za to sejo se slavna Kmečka zveza kar zmenila ni.

Njen predsednik (?) dični orjak Roškar, ki je njeni edini zastopnik v tem odseku, niti k tej seji prišel ni.

V sredo, dne 1. aprila pa je bil sklican davčni odsek na sejo, a našega zvezarja — člana tega odseka Pišeka tudi ni bilo.

Gotovo jima ni čas pripuščal vdeležiti se teh važnih sej. Imela sta pač tam kje, v kakšnem tujem volilnem okraju nujnejšega opravila, delati združbe, sejati prepir in ščuvati zoper vse, kar ne trobi v njihov rog.

Seveda poslancem te kuriozne Kmečke zveze ni morda prva dolžnost postavljati se za koristi svojih volilcev, ampak za koristi in namene svoje duhovniške stranke. Ubogema kmetu namečejo na to nekaj peska v oči pohvalijo sami sebe — in vse je s tem opravljeno.

— **Velik protestni shod** so napravili v nedeljo zvečer graški klerikalci proti izvajanju govornikov na protiklerikalnem shodu v Aninih dvoranah 18. marca. Klerikalni shod se je vršil v industrijski dvorani in bil dobro obiskan. Zlasti se je govorilo o nemškonalcionalnem dijaštvu in agitacijo za protestantizem. Predsedoval je Arbogast grof Thun.

— **Stroj se je skvaril** nedeljskemu popoldanskemu brzovlaku v Štorah. Ker je trebalo počakati na drugi stroj iz Celja, je imel brzovlak približno poldrugo uro zamude.

— **Častnim meščanom** so imenovali Ptujčani ministra Derschatto.

— **Sl. društvu „Lipi“ v Zagrebu** je vlada potrdila pravila. Člani se sestajajo pri „mirni kolibi“ v Preradovičevi ulici 31.

— **Stavbeni oddelek** namerava vlada prideliti slovenjškemu okrajnemu glavarstvu, da se razbremenite okr. glav. v Celju in Mariboru.

— **Drvo je ubilo 70 letnega** starčka Martina Črneto iz Leskovca pri Črešnjevca. Podirala sta s hlapcem v gozdu; neko podžagano drvo je dohitelo starčka, ki se je prepozno umaknil.

— **Ložnica** se je v pondeljek pod Levcem vsled deževja široko razlila po njivah in travnikih. Potok naravnost kriči po regulaciji! G. Terglav, hvaležno delo za vas!

— **Obesil se je** v Gradcu 70 letni bivši železniški delavec Kramberger iz obupa, ker je zgubil s kolodvora grede svojo mesečno pokojnino 20 K.

— **Ustrelila se je** v Gradcu sobarica Kunolt, ki je služila pri baronu Bonisu v Mariboru. Peljala se je v Gradec, si najela izvoščka in mu naročila, naj jo pelje na pokopališče; medpotoma se je v vozu ustrelila.

— **Beračenje med vojaki.** Avstrijski vojaški škof dr. Koloman Belopotoczky je izdal poseben oklic na vojaštvo, v katerem pozivlja — vojake, naj prispevajo za poseben jubilejski dar papežu, kateri se baje nahaja v zelo slabem položaju (!). Višji kurat tretjega voja, v katerem služijo naši fantje, je temu doklicu dostavil, naj se vpošljejo darovi do 15. aprila. Da ni teh ljudi sram beračiti pri ubogih vojaki, ki imajo s svojimi 6 krajcarji komaj za črnilo in kako smodko, za papeža, ki ima milijone premoženja!

— **Starši, pazite na svoje otroke!** Neka dekla v občini Turnau na Gor. Štajerskem je pustila svojega 4letnega otroka brez nadzorstva na dvorišču ob času, ko je ona metala slamo na skedenj. Otroku hoteč k materi, zapazi slamoreznicu in porine rezalno kolo, pri tem pa mu je stroj odrezal prste leve roke. Danes so ga pripeljali v graško bolnišnico.

— **Nesreča.** Kmet Lorber v vasi Untereich blizu Bruka nad Muro je hotel podzidati že precej staro gospodarsko poslopje. Ko je bil dne 7. t. m. s 5 delavci na delu, sesulo se je podprto zidovje in je usmrtilo kmeta ter enega zidarja, ki je iz radovednosti ogledoval to podjetje. En delavec pa je bil le lahko poškodovan.

— **Iz Ptujске gore.** Shod, ki ga je sklical v nedeljo, dne 5. aprila deželni in državni poslanec dr. Ploj, je bil nad vse sijajen. Čestitati je gosp. poslancu k takemu uspehu. Vkljub slabemu vremenu se je zbralo nad 100 volilcev. Izrekla se je gosp. poslancu enoglasno zaupnica. Na vprašanje domačega učitelja, če je kateri volilec proti zaupnici, se ni dvignila nobena roka. Kaj poreče k temu „Štajerc“? Na shodu se je govorilo samo o gospodarskih stvareh, ne kakor pri štajercijanskih shodih o cerkvi, duhovnikih, o šoli in učiteljih! Iskrena hvala gospodu poslancu!

— **Člani češkega narodnega gledališča v Pragi** so hoteli na Dunaju v nekem gledališču prirediti več gledaliških predstav. Ne dvomimo, da bi imeli na Dunaju, kjer je nekaj stotisoč Čehov, dovolj češkega občinstva. Toda krščanskosocialnim dunajskim Nemcem, katere toliko občudujejo tudi naši klerikalci, se je zdelo to menda „nevarno“ za nemški Dunaj in se trudijo gostovanje Čehov preprečiti. To v poduk onim ljudem, ki hodijo poslušat raznih nemških gledaliških pevcev in pevk po naših mestih.

— **Iz Velenja.** Kakor se govori, se namerava vložiti proti občinskim volitvam protest, ki bi bil precej dobro utemeljen. Ker je sedaj volitev že tajna, bi bilo to sila neprijetno gotovim „zmagovalcem“.

— **Velikonočnih razglednic „Družbe sv. Cirila in Metoda“** se je prodalo do sedaj okoli 15.000, a na razpolago jih je približno še toliko. Pač žalostno spričevalo bi si dali Slovenci, ako bi pokazali le toliko zanimanja za naše edino obmejno obrambno društvo, da se niti 30.000 razglednic temu v korist ne more razpečati. Prosi se torej slovensko občinstvo, da sega malo bolj pridno po njih, pred vsem pa se opozarja nanje družbine podružnice.

— **Kje so, kaj delajo nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda iz leta 1898?** Prosim vse one rodoljube, ki so omenjeno leto prejeli nabiralnike, da blagovolijo družbi poročati, kje se taisti nahajajo. Morda leže kje polni prahu zametani med staro šaro. Usmilite se jih, osnažite jih in poskrbite jim namenjeno delo. Zanesljivo pa pričakujemo, da nas obvestite vsi, katerim so se pred desetimi leti zaupali, o teh nabiralnikih.

— **Imenovan je učiteljem slovenske šole na Muti g. Josip Peitler.**

— **Konjeniško divizijsko poveljništvo** namerava po poročilih mariborskega nemškega lista vojna uprava ustanoviti v Mariboru.

— **Štajerski deželni zbor** se sklicuje, kakor se poroča, velikonočni teden h kratkemu zasedanju, da odobri proračunski provizorij.

— **Lonec srebrnega denarja** so našli na vrtu učitelja Gaishega v Mariboru. Bilo je v njem do 1000 tolarjev. a se ne ve še, iz katere dobe so, ker so popolnoma pokriti z zelenim volkom. Vtisnjene pa so v njih podobe živalskih teles.

— **† Roman Trstenjak.** Jedva 34 let! Možem trdih src so kapljale solze, ko smo ga položili v grob. Ne pričakovano, strašno naglo. Razdrta družba, pohojene nađe. Pred dobrim tednom še vesel mlad oče, ljub prijatelj, zvest sodnik — in danes? Neverjetno! On, ki je bil vendar tako pravičen, on je moral skusiti to razsodbo! Toda tiho! Neskončna je pravičnost Vsemogočnega.

Zgodovina zunanega njegovega življenja je kratka. Kot deček bil je v Brezju, kot gimnazijec v Mariboru, na univerzi v Gradcu. Cesarju je služil v Celovcu in Gorici ter vstopil nato v sodnijsko službo. Pri vojaki postal je poročnik, pri sodnji pristav. (Služboval je pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.) Več ni izvedel širši svet o njem. Aprila lanskega leta se je oženil, prosinca, letos postal je srečen oče — 3. aprila je izdihnil.

In zgodovina notranjega njegovega življenja? Značaj. Tako čist, tako neizpros, tako dosleden, da se je moral klanjati pred njim tudi vsak nasprotnik.

Bil je Slovenec od pete do glave. Ali ne mogoče pri polni čaši vina v varnem zavetju štirih sten — ne, javno kot sodnik. Poznal je pravice ljubljene jezika — in izkazal mu jih je. A to je bil „pogrešek“. Zameril se je izvestnim gospodom v Mariboru. Prepovedali so mu rabo jezika, sosebno tako zaničevanih slovenskih tiskovin. Ni lahko šlo. Pač pa je moral skusiti vse polno „dobrih“ nasvetov, polnih „očetovsko prijateljske naklonjenosti“. In požiral jih je — brez mržnje.

Z vstrajnim delom pridobil si je globoko strokovno znanje in prisilil je svoje klevetnike, da so ga morali spoštovati, ko ga niso mogli ljubiti. Vedel je predobro, da je treba slovenskemu sodniku, če hoče tudi nastopiti kot Slovenec brez škode za bodočnost, v prvi vrsti znanja. In to je dosegel. Mi pa smo ga ljubili, ljubili kakor se ljubi samo taka zlata duša, tako dober zvest prijatelj kakor je bil on.

Dr. Milan Gorišek.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal gosp. Iv. Perdan v Ljubljani prispevek od družbenih vžigalic za prvo četrtletje 1908 znesek 1500 K.

— **Brežiška policija** je zopet v državnem zboru. Poslanci Marckhl, Hofmann-Wellenhof in Einspinner so vložili v petek v državnem zboru interpelacijo zaradi „gonje“ proti brežiški policiji in mestni občini Brežice. Ti trije nemški bojoviti petelini nimajo menda nobenega drugega pametnejšega dela ko nositi brežiško maslo na solnce. Da ne dosežejo ničesar, to gospodje itak vedo.

— **Zadušil se je nek star mož** v Gnasu na Sr. Štajerskem pri žvečenju tobaka. Kepa tobaka mu je ušla v goltanec in mož se je zadušil. Naj služi to v svarilo našim „čikarjem“.

— **Iz ormoške okolice** se nam piše: Kako potrebna nam je bila podpora po toči in kako se ob takih nesrečah tudi mali dar, ako se ga hitro da, veselo sprejme, kaže sledeče pismo, ki ga je pisala priprosta hčerka majhnega posestnika iz naše okolice, kateri je dobil 10 K podarjenih iz dijet mnogozasluznega našega poslanca blag. g. dr. Miroslava Ploja, c. kr. dvornega svetnika, taistemu po razdelitvi v občini glaseč: „Visokorodni gospod! Dolgo časa premišljam, pa vendar ne najdem dostojne besede za to pismo. Svet in njegovo omiko poznam malo — toliko, kar sem se naučila v revni hišici pri svojih stariših in v domači šoli. Vaša dobrotljivost mi pa vendar daje pogum. Prosim Vas blagi gospod, dovolite mi, da se Vam s priprosto besedo iz srca zahvalim, za dobroto, ki ste jo storili nam revnim. Bog povrni. Prosim Vas blagi gospod, oprostite mi mojo predrznost. Zelo srečna in vesela bi se čutila, ko bi vedela, da tako visoki gospod sprejmete mojo ponižno zahvalo. V zagotovilo globokega spoštovanja in udanosti se podpišem N. N. priprosta deklica.“

G. dr. Ploj pozvedel je po prijatelju pristnost in istinitost te zahvale ter obdaril še pisateljico za tako lepo pisavo s priličnim „Božičnim darilom“, katero je skromno in pošteno deklico resno razveselilo. Čas bi bil, da bi tudi vlada začela v našem okrogu deliti izprošeno podporo, ki bo zelo dobro došla in je že tudi skrajni čas. Več o tem prihodnjič.

— **Povozil je zabavni vlak** v Ljubnem na Zg. Štajerskem vlakovodjo Kindermanna.

Nove gluhozemnice na Štajerskem bi bile potrebne, ker je graška prenapolnjena. Svoječasno se je priglasilo na Štajerskem okrajnim glavarstvom okrog 900 gluhozemnih otrok, ki so po Spodnjem Štajerskem takole razdeljeni: Celje okolica 98, Konjice 11, Ljutomer 8, mesto Maribor 6, Maribor okolica 77, mesto Ptuj 2, Ptuj okolica 22, Brežice 19, Slovenjgradec 12. Od teh se jih je sprejelo v graško gluhozemnico: Celje okolica 25, Konjice 3, Ljutomer 2, mesto Maribor 3, Maribor okolica 25, mesto Ptuj 1,

okolica Ptuj 7, Brežice 4, Slovenjgradec 3. Bilo bi tedaj koristno in plemenito delo, ako bi se posamezna okrajna glavarstva zanimala za ustanovitev novih zavodov za gluhozeme.

— **Zveza slovenskih odvetnikov** je imela v nedeljo v ljubljanski mestni dvorani občni zbor. Zaradi pomanjkanja prostora priobčimo nekaj splošno zanimivih posameznosti prihodnjič, zlasti iz poročila g. dr. Hrašovca o jezikovnih razmerah pri štajerskih sodiščih. Ker se je na občnem zboru g. dr. Majaron, kakor čitamo v ljubljanskih listih, pritoževal, da se slovenski tisk premalo zanima za jezikovno vprašanje, lahko na tem mestu brez samohvale povdarjamo, da se je „Domovina“ zmiraj kolikor mogoče temeljito bavila z jezikovnimi razmerami pri sodiščih; tako smo bili lani edini, ki smo pravilno osvetlili dr. Brejčev slučaj. („Domovina“ št. 23, 1907.) Letos smo se v št. 29 od dne 11. marca 1908 bavili z jezikovnim vprašanjem pri sodiščih ter zagovarjali stališče, da sodnik ne more in ne sme imeti pravice razsojati o uradnem sodnem jeziku in da ne stoji sodni jezik z neodvisnostjo in nedotakljivostjo sodnika v nikaki zvezi in da vsled tega ni kompetentno najvišje sodišče za razsojevanje v podobnih sporih, temveč ali poseben tribunal ali pa državno sodišče. Podobne nazore je zagovarjal vseučilišni profesor dr. vitez Randa pri svojem predavanju v „Pravniške Jednotě“ marca meseca t. l. v Pragi (glej „Čas“ od 15. marca št. 74); nadalje dr. E. Lederer, znani češki pravnik in publicist v „Pfehledu“ in vsi češki teoretiki ter politiki. Za provincijalni list, kakor je „Domovina“, ki se vedno bori s prostorom in katera baš iz pravniskih krogov dobiva le malo informacij, smo storili dovolj, saj pri nas itak misel, katera je bolj ne navadna, ne najde odmeva. Storili bi radi več, ako bi nas prizadeti krogi sami bolj podpirali. Človek mora nehote misliti dostikrat na stokrat ponavljan, a zmiraj resničen stavek: Vsak narod ima tako časopisje kakoršno zasluži.

— **Češkoslovska socijalna demokracija** je slavila 7. aprila tridesetletnico svojega obstanka kot posebna, samostojna politična stranka.

Kranjsko.

— **Umrl je v Ljubljani g. Fric Novak**, restavratore hotela „Ilirija“. Pokojnik je bil zvest narodnjak in je med drugim sprožil idejo o plačilnih listih za Ciril-Methodovo družbo.

— **Umrl je v Postojni posestnik g. Lavrenčič.** Zapustil je med drugimi rodoljubnimi darovi tudi 1000 kron Družbi sv. Cirila in Metoda.

— **Izjavo poslanca Žitnika** glede srednjih šol obsoja tudi „Slov. Narod“ v ponedeljkovi številki z daljšim uvodnikom. Nezadovoljnost s postopanjem naših klerikalnih državnozbornih poslancev je zmiraj večja.

— **Kmetško poučno potovanje na Češko** namerava prirediti kranjska kmetijska družba povodom letošnje jubilejne razstave.

Svetovne vesti.

— **Shod profesorjev** za notranjo medicino se vrši na Dunaju. Udeležili so se ga nemški, švedski, ruski in avstrijski zdravniki in profesorji.

— **Na Portugalskem** se vrše volitve v državni zbor. V Lisabonu je

prišlo do krvavih prizorov, ker je policija in vojaštvo razbilo čete republikancev, katere so se zbirale pred cerkvami in šle skupno na volišče. Koliko ljudi je ubitih, se niti ne more zvedeti. Republikanci se borijo za močno zastopstvo v državnem zboru.

— **Matematiki vseh narodov** zbirajo te dni v Rimu. Shod se je v ponedeljek otvoril v navzočnosti italijanskega kralja.

— **Odpuščeni zidarji.** Ker so zidarji pri stavbi hotela „Evropa“ v Solnogradu stavkali, so v ponedeljek zidarski mojstri odpustili vse organizirane zidarje. Zadnji čas so nastali večkrat pretepi med onimi zidarji, ki so delali in onimi, ki so stavkali.

— **Dve hiši ste se porušili v Londonu** in pokopali v svojih razvalinah okrog 35 ljudi, med katerimi je do 20 mrtvih.

— **Skrb za delavce in uradnike.** Pruska železniška uprava je določila 14 milijonov mark za brezobrestna posojila onim delavcem in uradnikom, ki si hočejo postaviti lastni dom.

— **Žalostni položaj delavstva v Zveznih državah Severne Amerike** rodi neprestano izgrede po različnih mestih. Pravijo, da je v vseh državah nad 700.000 delavcev brez zaslužka. V Filadelfiji je prišlo zadnje sredo do pretepa s pestmi in noži; policija je mogla le z orožjem razgnati razburjene in zglajene ljudi.

— **Na pragu do sreče.** V francoskem pomorskem mestu Cherbourg je prišla policija ravno v zadnjem trenutku na parniku „Tentonic“, namenjenemu v Ameriko italijansko zakkonsko dvojico Gionetta. Mož je bil železniški uradnik in je poneveril pol milijona kron.

Društvene vesti.

— **Šentjurski pevski zbor** vabi na veliki koncert, kojega priredi s prijaznim sodelovanjem novega celjskega salonskega orkestra in g. E. Vargazona v nedeljo, 12. aprila t. l. ob 7. uri zvečer v gostilni g. A. Nendl. a.

Sporod:

1. Eilsberg: „Koračnica v gozdu“ idila, izvaja orkester.
  2. H. Volarič: „Gospodov dan“, mešani zbor.
  3. Bayer: „Punčka“, valček iz baleta „Punčka“, izvaja orkester.
  4. O. Vogrič: „Pismo“, moški zbor.
  5. Dr. Jos. Ipavic: „Urica“, ženski zbor s sopran-solo (poje gđc. Erna Černovšekova) in sprem. orkestra.
  6. V. Lisinski: „Putnik“, moški zbor.
  7. Millöcker: „Višnjevo nebo“, valček po motivih iz operete „Začaran grad“, izvaja orkester.
  8. Dr. G. Ipavic: „Naše gore“, mešan zbor z bariton-solo.
  9. Kraus: „Kdo Vaju je poročil“, pesem iz operete „Cigan baron“.
- Vstopnina: I. prostori 1 K, II. 50 v.

Na prodaj

je zaradi družinskih razmer v sredi trga

Sevnice lepa

hiša z gostilno in mesarijo

ki obsega 5 sob, 2 kleti in hlev za 10 konjev. Pri hiši leži lep rodoviten vrt. Cena 12.000 K; ako prevzame kupec še njive in travnike, potem je cena višja. — Polovico plača kupec takoj pri sklepu pogodbe. Naslov pove upravništvo „Domovine“. 225 2—2

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem gosp. Fr. Lihtenkarju očital, da ima ponarejeno vino iz brusnic. Jaz prekličem te besede kot neosnovane in se mu zahvalim za odstop od tožbe.

Podpečan.

234 1

Izkaz posredovalnice Slov. trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani in v Celju.

V službo se sprejmejo:
2 poslovodja za na deželo, 2 knjigovodja in korespondenta, 1 potnik, 3 kontoristi, 8 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 kontoristinji, 4 prodajalke, 6 učencev.
Službo iščejo:
3 kontoristi, 3 knjigovodje, — potnik, 17 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 12 kontoristinji, 6 blagajničark, 7 prodajalk 1 učenka.
Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Oblastveno dovoljena razprodaja

Lepi okusno aranžirani klobuki za gospe in gospodične so globoko pod nakupno 227 ceno naprodaj pri 2-1 Ludmili Kamplth, Graška cesta 18, ker se trgovina opusti. — Stari klobuki se ceno, lepo in hitro obnovijo.

15 različnih lepih razglednic

z velikonočnim voščilom (tudi druge) dobi, kdor pošlje 1 krono v denarju ali znamkah, na trgovino s papirjem in pisalnim potrebščinami
VILKO WEIXL, Maribor
gosposka ulica šte. 33.
Velika izbira krasnih umetniških razglednic, 231 8 do 10 komadov za 1 K. 3-1

Naprodaj

so trije 228 3-2

pokriti vozovi

(dva paruča in eden „Landauer“) pri **Karolu Jagodiču jun.** v Šmarju pri Jelšah po jako nizki ceni.

Malo lepo posestvo

pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah tik farne cerkve, ter posebno prikladno za penzioniste
se proda

pod ugodnimi pogoji. Posestvo ima novo hišo s tremi lepimi slikanimi sobami in drugo pritliklino, gospodarsko poslopje, kuhinjski vrt, tri male sadovnike, njivo in travnik. Lastnik: **Anton Kocuvan, trgovec v Šoštanju.** 223 3-3

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma

R. Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. } Vzorci franko.

Vabilo na

OBČNI ZBOR

POSZOJILNICE V CELJU

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung, ki se vrši

v četrtek, dne 16. aprila 1908 ob 2. uri popoldan v sejni dvorani Narodnega doma v Celju

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa pro 1907.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Čitanje revizijskega zapisnika.
6. Prememba pravil.
7. Razni predlogi.

233 1

Načelstvo.

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna fiskarna

Schillerjeva ulica Celje: Stajersko.

Izvršaje v svojo stroko spudajoča dela okusno in po konkurenčnih cenah.

185 26-18

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča za nakup bližajočih se velikonočnih praznikov:

popolnoma sveže in prve kakovosti rosine, civebe, grozdjice, mandelne, pignole, lešnike, fige, rožiče, bosanske češpije, arancine, citronado, čokolade, strd, maslo, pristno svinjsko mast, pšenično moko vseh števil, izvrsten čaj, rum, konjak, slivovko, vinsko žganje, brinjovec in vse druge vrste žganja.

Vse vrste vrtnega in poljskega semena, rafije, galice žvepla, bartelnovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo in oijčno olje Rogaško in Radajsko kisle vode in tudi vse druge mineralne vode.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo in marljivega sprejme takoj
Zvezna fiskarna v Celju.

MARIBOR! MARIBOR!

M. BERDAJS

najstarejša trgovina s semeni priporoča svojo veliko zalogo raznih vrst deteljnega, travnega, vrtnarskega in gozdnega semena po nizki ceni. 180 12-11

Glavna zaloga za Barthelnovo klajno apno.

Glavna zaloga poljskega gipsa, najboljše sredstvo za polje in travnike.

Častno priznanje Mariborske poljedelske razstave 1885.

MARIBOR! MARIBOR!

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke
VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130-35

Nova vinska postava

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Vozičke

za otroke, korbe in kovčege za potovanje, taške za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča

P. Kostič v Celju.